

Логістичний зашморг затягується: Сили оборони паралізували залізницю та автомобільні шляхи до Криму

Сергій Антонов про кінець удмуртського теріння та деколонізацію Російської імперії

Розсекречені архіви радянських спецслужб: Полковник Альфред Бізанц - нотатки з внутрішньої терми МДБ УРСР

Війна і мобілізація

«Пішло все в сраку, йдемо в укриття». Проблему з укриттями в столиці так і не вирішили

«Математика вчить не рахувати кути, а вирішувати проблеми»

Розсекречені архіви радянських спецслужб: «Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення

НАША ІСТОРІЯ | 18.02.2026-05-10 08:21

В архівних фондах Служби зовнішньої розвідки України виявлено спеціальне повідомлення нкдб урсс про діяльність ОУН(б) в роки Другої світової війни в Криму.

На протигав радянській пропаганді і нищінням «дослідженням» фсб рф, присвяченим «співпраці українських націоналістів із фашистськими загарбниками» на кримському півострові під час війни, у документі чекісти, цитуючи політичний звіт ОУН(б), по суті самі сприяють розвінчано ідеологічних міфів про те, як діяв український національний рух опору на тимчасово окупованих територіях.

Спеціальне повідомлення під назвою «Про становище в Криму» підписане народним комісаром державної безпеки урсс С. Савченком й адресоване начальнику 4-го (розвідально-диверсійного) управління нкдб срр П. Судоплатову. Воно датоване 24 вересня 1943 року. У той період кримський півострів ще перебував під окупацією.

Тож інформацію про те, що там відбувалося, отримували оперативним шляхом. Саме тоді до рук нкдб потрапив політичний звіт підпілля ОУН(б) в Криму, в якому змальована соціально-політична ситуація на півострові, умови, в яких доводилося діяти підпіллям, їхні взаємостосунки з різними верствами місцевого населення, ставлення до окупаційної влади, труднощі і проблеми в роботі.

Про те, як звіт потрапив до нкдб і хто його складав, не повідомляється. У літерній справі на «контрреволюційну організацію українських націоналістів (ОУН)», заведену 4-м управлінням нкдб урсс, немає і повного тексту самого звіту. Водночас докладне його цитування в спецповідомленні (у перекладі на російську мову) дає змогу дещо по-іншому подивитися на тогочасні події. Досі в різних дослідженнях здебільшого аналізувалися хронологічні події діяльності похідних груп бандерівської і мольнінської течій ОУН, розбудови підпілля, існування осередків у низці міст та обставини арешту активних діячів.

ПІДПИСКА НА КАНАЛ

Твиттер Телеграм RSS Контакт

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

ЛГБТ-весілля у центрі Львова: територію церемонії оточили...

ДЕТАЛЬНІШЕ

Найнебезпечніший сценарій 21 століття: як світ опинився на...

ДЕТАЛЬНІШЕ

Уряд затвердив програму підтримки ветеранського бізнесу до...

ДЕТАЛЬНІШЕ

РЕКЛАМА

Скандал на хрестинах сина Аліни Гросу обурив усю країну

ДЕТАЛЬНІШЕ

Зникли мільйони на лікування Віктора Розового: скандал з...

ДЕТАЛЬНІШЕ

Кондратюк розкрив гірку правду про квартал 95 — чому сміх...

ДЕТАЛЬНІШЕ

Читайте також: **Розсекречені архіви: Олег Кандиба (Ольжич) – один із лідерів Проводу українських націоналістів, якого мріяли вбити чекісти**

А ось цитата щодо цього зі звіту ОУН(б): «*Маємо перші жертви розстріляних трьох друзів у Джанкої. Це славетні пам'яті друзі – Ванкевич Степан зі Збар'яжа, Любак Михайло зі Львова і Бардахівський Роман зі Самбірщини. Четвертий – Іван Осаджук, заарештований і вивезений до Львова, де й помер у таворі від тифу.*

Ті арешти відбувалися у 1942 році. На доповнення до цього чекісти інформували, що ще наприкінці 1941 року в Севастополі підпілля заарештували групу бандерівців. «Разом з іншими заарештованими, – зазначається в спецповідомленні, – у момент, коли наш флот несподівано висадив там десант, німці вели на розстріл і бандерівців, але вони втекли».

Після наведення цих прикладів у нкдб констатували, що репресії не збили з пантелику бандерівців. На підтвердження цього зачитували слова зі звіту: «*Все це, однак, не підірвало нашу віру і мало серед населення дуже гучний відгук. Люди бачать, що ми не є чимись агентами, а жертовно служимо народові і для його звільнення віддаємо своє життя. Ідея самостійності України одразу набула живого змісту і осяглася кров'ю її перових борців.*

Спецповідомлення чекісти так само завершили цитатою зі звіту, яку назвали патетичною. Ось ці слова: «*Чувовий наш Крим, чудове Чорне море шумить перед нами і вгерає хвилями, але важка, дуже важка робота. Залепа боротьба очікує на нас, щоб цей – такий дорогий серцю кожного українця шматочок української землі і це козацьке море знову стали українськими.*

Тож ні у звіті ОУН(б), ні в тексті спецповідомлення нкдб урсс немає жодних згадувань про «тісну співпрацю бандерівців із фашистськими загарбниками», скоєння «безлічі злочинів проти військовополонених і мирних мешканців на півострові», як про це й досі не перестає повторювати російська пропаганда, свідомо ігноруючи історичні реалії й перекручуючи факти. Знайдений в архівосховищі документ дає змогу ще раз наочно пересвідчитися в цьому. (Джерело – ГДА СЗРУ. – Ф. 1. – Спр. 7092. Т. 1. – Арк. 223–229).

Читайте також: **Розсекречені архіви радянських спецслужб. Степан Ленкавський і його «Десять заповідей українського націоналіста»**

- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення
- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення
- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення
- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення
- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення
- »Бандерівські резиденти в Криму». Історія одного спецповідомлення

Джерело: **Служба зовнішньої розвідки України**

Читайте також:

- Якими були агенти Служби безпеки ОУН, і кого з ворогів їм вдалося ліквідувати?
- Розсекречені архіви радянських спецслужб: «Редактор» Василь Мудрий і його «Діло»
- Українське підпілля під час Другої світової
- Розсекречені архіви радянських спецслужб: Андрій Бандера. Батька – за сина
- Розсекречені архіви радянських спецслужб: Мальтійський лицар – в оперативній розробці НКВС
- Розсекречені архіви радянських спецслужб: «З Різдром Христовим, Ваша Ексцеленціє!»
- Розсекречені архіви радянських спецслужб: Генерал-хорунжий Армії УНР Юрко Тютюнник. Невідомі факти, світлина, вірші
- Історія зв'язкового УПА: Останнє завдання повстанця Йосифа Костельного

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

- Укриттів немає, лише дощ: як працює евакуація з потягів під час атак російських загарбників
- Працює «Альфа» СБУ: Виявили. Наздогнали. Ліквідували
- Мільйони за кордон і патріотизм для інших: Де навчаються діти посадовців?

Головна Про сайт Олітупування

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видів обов'язовим є пряме гіперпосилання, для друкованих видів – запитом через електронну пошту/Посилання обов'язовим є гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використаної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом записання. При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання його тексту, або перекладування аргументу матеріалу допускється, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу. Републікація не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uaargument@gmail.com

